

Hartstilstand

Vzw zamelt geld in voor publieke defibrillators

Dankzij Heartsaver wordt ook Antwerps Park Spoor Noord 'hartveilige' plek

Griet Bellekens woont aan Park Spoor Noord en ging een samenwerking aan met de vzw Heartsaver voor de aankoop van een AED-toestel. Dat komt aan de buitenkant van een school te hangen. FOTO JORIS HERREGODS

De eerste minuten na een hartstilstand zijn de belangrijkste, maar de ambulance is nog onderweg. Een AED-toestel, dat met elektrische shocks het hartritme normaliseert, kan in die tijd levens redden. "Helaas zijn er nog veel te weinig publieke defibrillators", zegt Luc Ketele van Heartsaver. Die vzw werkt naarstig aan dat probleem door geld op te halen bij lokale ondernemers. Zo komt er deze maand nog een AED aan Park Spoor Noord.

• De ambitie is groot: Heartsaver wil het aantal AED-toestellen (AED staat voor automatische externe defibrillator) in ons land verdubbelen, van 10.000 nu naar 20.000, en dat zo snel mogelijk. "We zijn aan een enorme inhaalbeweging toe", zegt Heartsaverbestuurder Luc Ketele. "Nederland telt 100.000 AED's en vooral de Scandinavische landen zijn een voorbeeld." Heartsaver bestaat nu ruim een jaar en heeft zo'n zestig toestellen geplaatst, dat is meer dan één per week, in Vlaanderen en Brussel. Focus is de publieke ruimte. 90% van alle AED's moet dag en nacht bereikbaar zijn, daar streven wij naar."

Heartsaver zoekt uit op welke relevante plaatsen er nog geen publieke AED aanwezig is – meestal

aan een school of sportclub – en benadert daar lokale ondernemers om samen te leggen voor de aankoop van een defibrillator. Gerekend wordt op 4.500 euro exclusief btw en inclusief verzekering, onderhoud, stroom en buitenkast. De sponsors krijgen een korte cursus om met de AED's te werken en ook buurtbewoners worden daarop, gratis, uitgenodigd. "Zo hopen we steeds meer plekken hartveilig te maken", zegt Ketele.

11.000 doden per jaar

Op dit moment wordt geld ingezameld voor een AED in het Antwerpse Park Spoor Noord, waar het zomers erg druk is, maar waar nog geen publieke AED aanwezig was. Wel eentje in de lokale sporthal, maar dus niet 24/7.

Dat is een probleem, vond buurtbewoonster Griet Bellekens, die EHBO-trainer en -consultant is, en zij benaderde zelf Heartsaver om tegen de vakantie al een AED in het park bijeen te sparen. Die wordt dan tegen een buitenmuur van basisschool Het Groene Eilandje geplaatst, achter Bar Noord (voorheen Cargo Zomerbar). "Dit is een populaire recreatieplek waar ook veel wordt gejogd. Als er hier iemand een hartstilstand krijgt, dan is met een AED de overlevingskans veel groter. In ons land overleeft minder dan 10% een hartstilstand buiten

het ziekenhuis. Het gaat om 11.000 slachtoffers per jaar. Wie binnen de drie à vijf minuten reanimatie en defibrillatie kan opstarten, verhoogt die kans tot 60 à 70%."

"In Nederland heeft de Hartstichting kunnen concluderen dat dankzij de inzet van AED's het aantal overlevers van een hartstilstand daadwerkelijk is gestegen, van minder dan 10 naar 20 à 25%", zegt Ketele. "De Nederlanders werken ook met een systeem van burgerhulpverleners, die bij een noodoproep in hun buurt worden ingeschakeld om te reanimeren en een AED te gebruiken. Als zij ingrijpen, stijgt de overlevingskans tot 40%, zo blijkt. Ook in ons land willen we aan zo'n burgerhulp werken."

Overheid niet snel genoeg

"Wat reanimatie betreft, hebben we een mentaliteitsshift nodig", vindt Griet Bellekens. "In de Scandinavische landen reageert 70% van de omstanders in geval van nood, in België is dat amper 30%. Hulpverlening is niet enkel voor professionele hulpverleners, maar het is ook een burgerplicht. En wees gerust: zelfs zonder opleiding kan iedereen een AED hanteren. Daar is dat toestel voor gemaakt. Je zet het aan en volgt rustig de instructies. Je kunt niks mis doen."

"In België denken we nogal snel:

LUC KETELE

Vzw Heartsaver

"In Nederland zijn burgerhulpverleners actief.

In België willen we ook zo'n systeem uitwerken."

'de overheid moet maar voor AED-toestellen zorgen', en dat doet ze ook", zegt Ketele. "Maar dat gaat dan met openbare aanbestedingen en in de praktijk gaat het veel te traag vooruit. Dat merkte ik toen ik zelf in de verkoop van AED-toestellen zat, jaren geleden. Uit de frustratie die ik van velen 'in het veld' hoorde, is Heartsaver gegroeid. We moeten niet alles afschuiven op overheden, we kunnen ook heel veel zelf doen: ondernemers, organisaties en burgers, eventueel samen met steden en gemeentes. Aan Park Spoor Noord zal het stadsbestuur bijvoorbeeld zorgen voor de elektrische voorzieningen voor de aansluiting van de AED-buitenkast."

Die kast zal overigens altijd open zijn, zonder slot of code. "Het risico op diefstal of vandalisme is heel klein en dat nemen we dan maar. Alles om in nood geen kostbare tijd te verliezen."

SYLVIA MARIËN